

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ἑβδομον κι' εἰκοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἐδρεῦμεν' στήν, γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Καινούργιος χρόνος ἔνδεκα καὶ χίλια κι' ἐνιὰκόσα,
ὅλο γὰρ τὴν Ἀνόρθωσι θὰ περνοδὶν' ἢ γλῶσσα.

Τοῦ Δεκεμβρίου τρίτη,
Συνέλευσις' στήν Κρήτη.

Χίλια κι' ὀγδοῶντα κι' ἑκατὸν ἐνιά,
Βουλευταὶ τῆς Κρήτης στέκουν' στὰ πονία.

Τῶν ὅρων μας μεταβολή, ἐνδιαιφέρουσα πολὺ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ—ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Συνδρομὴ γὰρ κάθε χρόνο—ὁ κ τ ὠ φ ρ ᾶ γ κ α ε ἴ ν α ι μ ὅ ν ο .
Γιὰ τὰ ξένα ὅμως μέρη—δ ἑ κ α φ ρ ᾶ γ κ α καὶ ' σ τ ὀ χ ἑ ρ ι .

Εἰς γινῶσιν φέρομεν παντὸς εὐμούσου τσελεπῆ
ὅτι πωλοῦμεν σώματα «Ρωμηοῦ» ἀνελλιπῇ
μὲ τὴν ἀνάλογον τιμὴν, κι' ὅποιος ἀπ' ἔξω θέλει
δὲν θὰ πληρώσῃ δι' αὐτὰ ταχυδρομείων τέλη.

Χολέρα καὶ' στήν Κρήτη,
κι' ὅλος ὁ κόσμος φοβεῖται.

Φ.—

Ἡμέραις τραγικαῖς,
ἡμέραις κωμικαῖς,
μὲ φάρσαις καὶ μὲ δράματα,
γὰρ γέλοια καὶ γὰρ κλάμματα,

Ἡμέραις πανικοῦ
μεγάλων Μεσσιῶν,
τρόμου σπαρκακτικοῦ
καὶ συνωμοσιῶν,

Τὴν Κρήτη τὴν καυμένην
τὴν λέν χολερασμένην,
καὶ λέν πῶς ἐκεῖ πέρα
ἐνέσκηψε χολέρα.

Κι' ὅποιος ἀπὸ τὴν Κρήτη
ἐρχεται, συμπολίτη,
'στὴ τζόγια τὴν Ἀθήνα.

Τὸν στέλλουν μάνι μάνι
τὸν δύστυχο νὰ κἀνῃ
'στὴ Μῆλο καραντίνα.

Ὁ κύριος Λευτέρης μαζί μὲ τοὺς ἐν τέλει
προστάζει τὴν χολέρα
νὰ πάη κι' ἐκεῖ πέρα,
κι' ἐκείνη μὲς' στήν Κρήτη πᾶει χωρὶς νὰ θέλῃ.

Κι' ἐκείνους, ποὺ μ' ἀγῶνας
ἀγωνιοῦν ἀτρύτους,
ἐδῶ' στοὺς Παρθενῶνας
τοὺς λέν χολεροβλήτους.

Σὲ τέτοιαις ὥραις σοβαραῖς
ἐπιδημίαις φοβεραῖς,
χολέραις καὶ πανούκλαις.

Καὶ γίνονται σουδάρια
μοῦτρα τρανῶν μακάρια,
νευρόσπαστα καὶ κούκλαις.

Κρήτη πολυπαθοῦσα,
κλεινῶν ἀγῶνων Μοῦσα,
καὶ τόσων μαρτυρίων.

Σὲ συμβουλεύ' ἡ μάνα
νὰ μὴ χαλᾷς τὰ πιάνα
τῶν ὑψηλῶν κυρίων.

Τρελλῆς χαρᾷς ἡμέραι,
χαῖρε καὶ πάλι χαῖρε,
πολυπαθοῦσα Κρήτη.

Κι' ἡ προσφιλες μητέρα
παντοῦ διακηρύττει
πῶς ἔχεις καὶ χολέρα.

Φρονίμειψ' ἐπὶ τέλους, ἡσύχασε καὶ σύ...
μητρὸς πασχούσης ἔρωτος
σὲ στέλλ' ἰδιαιτέρως
νὰ κάνης καραντίνα' στῆς Μήλου τὸ νησί.

Χολέρα πέφτει ξαφνικὴ' στῆς βράκαις, σ' τὰ σαρδίνια σου,
χολέρα' σ' τὰ βουνά σου,
πάνε τὰ πορτοκάλια σου, πάνε τὰ μανταρίνια σου,
πάνε τὰ κάστανά σου.

Στὴν χολερόβλητη τῇ γῇ
πέφτουνε μαλαμμένα...
τοῦ κυρ Δευτέρη προσταγῇ
κ' ὅλα χολεριασμένα.

Με τὴν χολέρα σήμερα μάζεψε τὰ μωρά σου,
χολέρα καὶ σ' τὰ λάδια σου,
καὶ σ' τὰ παχειὰ κουράδια σου,
χολέρα' στῆς μίζήθραις σου καὶ σ' ὅλα τὰ καλά σου.

Κ' ἀκούεται μὴ προσευχὴ
ποῦ βγαίνει μέσ' ἀπὸ ψυχὴ
πολυπαθοῦς μητέρας.

Ἄκου... μὲ δύναμιν φωνῆς
προσεύχεται γονυκλινής,
καὶ λέει τῆς χολέρας:

Χολέρα, χολεροῦλα μου,
καὶ μὴ ποῦχ' ἡ καρδοῦλα μου.
Ποῦρι δεδίμ... θαλάσσαις ποθῶ νὰ διαπλεύσης,
καὶ πήγαίνε' στὴν Κρήτη κ' ἔμπα σὲ Συνελεύσεις.

Στὴν Ἰδὴν ἐμφανίσου,
τῆς πολεμάρχας νήσου,
χολέρας σκελετέ.

Κ' ἄς κικαρώσου ὅσοι
θέλουνε δίγως γινῶσι
νὰ λθοῦνε Βουλευταί.

Θέρισε κάθε βράκα,
ποῦ θέλει πατατράκα
νὰ κάνη δυνατό.

Καὶ Στόλο καὶ Στρατὸ
ἐν ἐπιφυλακῇ
τοὺς ἔχουν διαρκεῖ.

Τώρα, ποῦ γ' Ἄνορθώσεις ἔχω κ' ἐγὼ μεράκι,
θέρισε Πολογίωργη, θέρισε Κατσουράκη.

Θέρισε ἑπαναστάτας
εἰζάλλων κεφαλῶν,
θέρισε παραδύτας
μεγάλων συμβουλῶν.

Θέρισε τοὺς λατρευτὲς
τῆς χολέρας σκελετέ,
κ' ὅλοι κατὰ γῆς νὰ πέσουν πτώματα κεραυνοβόλα,
καὶ πρὶν ἔλθουν' στὴν Ἀθήνα νὰ τινάζουνε τὰ κῶλα.

Κ' ἂν δὲν ἦλθες ἐδῶ πέρα
νὰ θερίσης τὴν μητέρα,
χάρεις' στὴν πολλὴ τῆς πάστρα
καὶ σ' τὰ μέτρα τοῦ Μανώλη,
ὅπου σοῦκαναν χαλάστρα,
κ' ἔσωθηκαν ὅλαις κ' ὅλοι.

Κ' ἂν δὲν ἦλθες κ' ἐδῶ πέρα
νὰ θερίσης τὴν μητέρα,
τώρα σὲ παρακαλῶ
σ' τὸ κορίτσι μου νὰ πᾶς,
ποῦ μὲ βρόντους κ' ἀστράπας
μοῦ γανόνει τὸ μωρό.

Τέτοια ποῦ λὲς ἡ μάνα,
ποῦναι φιλελευθέρη
καὶ πρώτη μαλαγάνη,
ἔλεγε' στὴν χολέρα.

Κ' ἐκείνη μὲ τὸ ζόρι
ἔβαλε τότε πλώρη
γὰ τὴν τρελλὴ τὴν κέρη,
ποῦ πάλι δυνατὰ
κάνει μπουμπουνητά.

Κ' εἶδα χολεριασμένα
τὰ μέρη τάνθισμένα,
τοὺς κάμπους, τὰ λαγκαδιὰ,
τὰ καπνισμέν' Ἀρκάδια.

Εἶδα χολεριασμένους τόσους μεγάλους θρόλους
χρόνων ἡρωϊκῶν,
καὶ τρόπαια νικῶν,
καὶ μυθικοὺς Δακτύλους,
ποῦ σὲ βουνὰ χιόνων καὶ θυελλῶν ραγδαίων
ἀνέθρεψαν ἐκεῖνον τὸν Δία τὸν Ἰδαῖον.

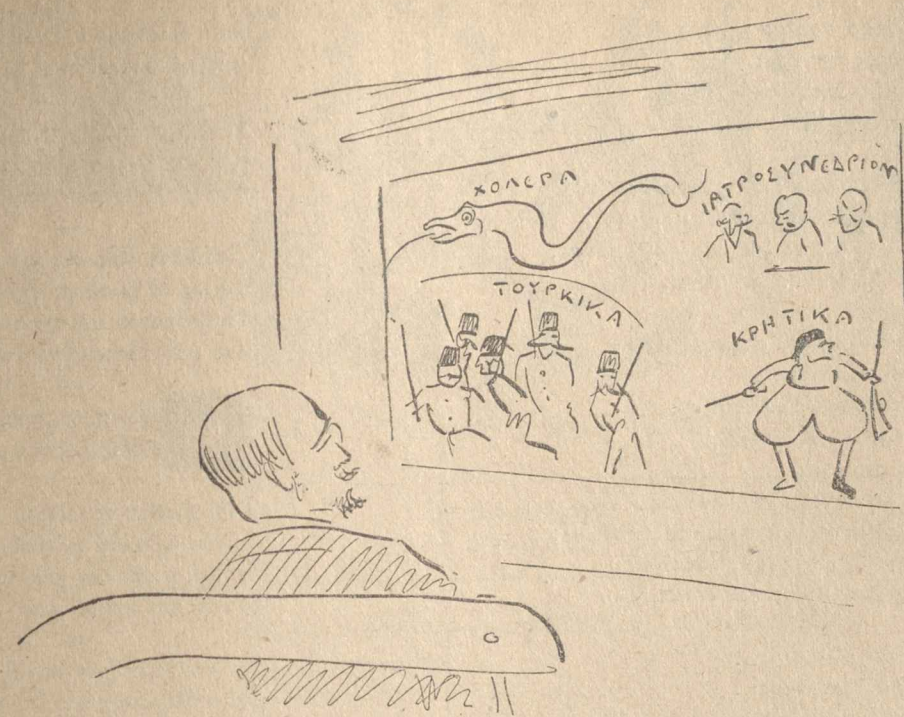
Κ' εἶδα μὴ κινρινάδα
σ' ὅλη τὴν πρασινάδα.
Τριγύρω μου χλωρὸ
δὲν ἔβλεπα κλαρί,
ποῦ χρόνια καρτερεῖ
ἐλευθερίας νερό.

Κ' ἦταν σκοτάδι πίσσα, νύκτα πυκνὴ, βαθεῖα,
κ' ἦταν χολέρας τρόμος, κ' ἦταν χολέρας φρίκη,
κ' εἶδα Ψαρομηλίγων, Καλλέργηδων σπαθιά
σὺν ἀποκαρωμένα νὰ κρύβωνται' στὴ θύκη.

Ἀγνώριστη τὴν εἶδα τὴν ἄμοιρη τὴν σκιάδα,
ὅπου τρανοὶ Προστάται τὴν ἔχουν' σ' τὸ στομάχι,
κ' εἶδα καὶ τὸν Πραξίδη, κ' εἶδα καὶ τὸν Βαρνάδα
χολέρα νὰ τοὺς κόβη μέσ' στοῦ Βαφφὸς τῇ μαχῇ.

Καὶ σκελετὸς χολέρας φρικώδους ἐπλανᾶτο
κ' ἔκει' σ' τὰ Μπουτσουνάκια,
κ' ἔπεφταν παλληκάρια
χολεριασμένα κάτω.

Μαζί μὲ τῆς χολέρας, ὅπου παραθερίζουν,
εἶδα καὶ πάλι γαύρους
τοὺς ξένους Μινωταύρους

Τὸ κινηματογράφος παράποτε ποικίλος,
Λευτέρης, Ἐλλοχῶντες, Κρήτη, Χολέρα, Μήλος.

Μεσ' τοὺς λαβυρίνθους τῆς Κρήτης νὰ γυρίζουν,
ὅπου δὲν βρίσκεις ἄλλη σ' αὐτοὺς τοὺς ἀπορρήτους
μήτε μὲ δεκαπέντε τῆς Ἀριάδνης μίτους.

Κ' εἶδα πάλι τοὺς Προστάτας, ποῦ παθάν ἐπιληψίαις,
νὰ πηγαίνουν' σ' τὰ βαπόρια καὶ νὰ κάνουν νηοψίαις.
Προστατὸν ἀγαπημένον ὄψεις βλέπω ραδινας,
τὸ νηὶ ξαναμπλοκάρουν μὲ στοργὴν θερμῆς φιλίας,
καὶ κανένα δὲν ἀφίγουν ν' ἀριεῖαρη' σ' τὰς κλεινάς,
ὅν τὴν ἄδειαν δὲν πάρη τοῦ Προξένου τῆς Ἀγγλίας.

Καὶ μαζί μὲ τὴν χολέρα
ἔγινε κακὴ φοβέρα
κ' ἡ καλὴ μας Ἑγγλιτέρα,
ποῦναι τώρα, πατριωτῇ,
φίλη τοῦ Λευτέρη πρώτῃ.

Κ' ἐκείνος, ὅπου τῶν Ρωμηῶν σωφρόνως βασιλεύει,
πολλὴν νηφαλιότητα' στοὺς Κρήτας συμβουλεύει,
μὰ τοῦτο μόλις τόμαθε τῆς Πύλης τὸ Ντιβάνι
νὰ πικρὰ Παράποντα πρὸς τοὺς προστάτας κάνει.

Πατὶ τῶν Ροῦμ ὁ Βασιλεὺς' στῆς Κρήτης τὰ καμώματα
νὰ χώνη τὴν οὐρά του;
καὶ τότε τί θὰ γίνονε τὰ τόσα δικαιώματα
τοῦ πρώτου Καλιφάτου;

Πρέπει ν' ἀνακατεῦεται, λένε Προστάται φίλοι,
δὲν πρέπει, σκούζ' ἡ Πύλη,
κ' ἐλύσσαξαν κ' οἱ μὲν κ' οἱ δὲ μὲ τῆς διπλωματίας,
ποῦ τῆς ἄκουε, βρε Περικλῆ, καὶ σούρχονται ναυτίαις.

Κ' ἐν τῷ μέσῳ τούτων ὅλων μὴ φωνὴ διακηρύττει
ὅτι πρέπει νὰ χουν πάντα δικαιώματα' στὴν Κρήτη
κ' ὁ Καλὶφης ὁ φεσάτος
καὶ τῶν Ροῦμ ὁ Κορωνάτος.

Καὶ καθένος τῆς προστάτης, ποῦ δεξί μας εἶναι χέρι,
δικαιοῦται κυριάρχου δικαιώματα νὰ χαιρέη,
καὶ' στὴν Κρήτη νὰ κουρνιάζῃ κάθε ξένη καλακούδα,
κ' ὅταν θέλῃ κ' ὅπως θέλει ν' ἀγκυροβολῇ' στὴ Σούδα.

Μὲ τουρλοῦ τουρλοῦ τσερβέλα,
ποῦ τοὺς πρέπει μαναβέλα,
διπλωμάται περισσοὶ
τὸ τσερβέλο μας χαλοῦν,
κ' ὅλοι παίζουν καὶ γελοῦν
μὲ τὸ δύστυχο νησί.

Καὶ χλωμαίνει μὲ καὶ μὴ
πολεμάρχας λεβεντιά,
καὶ τῆς πέρνει τὸν χυμὸ
Φράγκια μὲ τὰ ρεπαντιά.

Καὶ' στῆς Κρήτης τὸν αἰθέρα
κίτρινη πετὰ χολέρα,
κ' ὅποιος ἔρχετ' ἐξ αὐτῆς
'στὴν Ἀθήνα Βουλευτής,
τοῦτος εἶναι σ' ὅλους δῆλον
ὅτι θὰ σταλῇ' στὴν Μήλον.

Ἵπομονὴ καὶ σύνεσις, χολεριασμένη δοῦλα,
σήμερα χολερόβλητη σὲ θελή' μητεροῦλα,
καὶ τώρα θέλωντας καὶ μὴ τὸν ἑαυτὸ σου πείσας
ὅτι καὶ σὺ κρησφύγετον χολεριῶντων εἶσαι.

Τρεχάματα καὶ πάλι καὶ πανικὸι μεγάλοι.

Π.— Τὶ φουρτοῦνα ξαφνικὴ!
τί μαντάτο ξαφνικό!..
ἐλλοχῶντες Κρητικοὶ
ἐλλοχοῦν τὸν Κρητικό.

Τὸ τσερβέλο σου τὸ χάνεις,
 ῥήγος, τρόμος παγερός,
 κι' ἦλθε κι' ὁ Δασκαλογιάννης,
 κι' ἔφθασε κι' ὁ Τσουδερός.

Τοὺς Κρητικούς περίεργος ὁ κόσμος τοὺς κυττοῦσε,
 καὶ κρίσεις ἔκαναν γι' αὐτοὺς σπουδαῖοι κριτικοί,
 καὶ τρεῖς φοραὶς ἀλλοίμονο σ' ἔποιον τοὺς χαιρετοῦσε,
 τὸν ἔπερναν ἀπὸ κοντὰ Χαφιέδες μυστικοί.

Ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσες αἴφνης σὲ σταματοῦσαν,
 ἐδέσποζε καθ' ὅλα μεγάλος πανικός,
 καὶ στὰ ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως ῥωτοῦσαν:
 μὴν κάθετ' ἐδῶ πέρα κανέναν Κρητικός;

Κι' εἶδα σὲ νέαν κίνησιν στρατεύματα καὶ στόλους
 κι' εἶδα τριγύρω μου πεζοὺς κι' ἐφιππούς περιπόλους,
 καὶ μέσα στὴν πρωτεύουσά τοῦ νέου Βασιλείου
 ἦλθανε καὶ τὰ τάγματα Χαλκίδος καὶ Ναυπλίου.

Θεούλη μου, τί σάλος!..
 Θεούλη μου, τί τρόμος!..
 σ' ἐπώπτευ ἕνας κι' ἄλλος
 φρικώδης Ἀστυνομός.

Καὶ κατέλαβε φρενίτις τὴν Ἀνόρθωσιν τοῦ κράτους,
 κι' εἶδα τόσους φρενιασμένους
 κι' εἶδα ναύτας ὀπλισμένους
 μέσα σὲ Λιμεναρχεῖων ἀγρυπνούσας ἀτμικάτους.

Καὶ πυροβολαρχίαις καινούριας στὸν Περαιᾶ
 μὲ φρικαλέον κρότον ἐπήγαιναν ἀραία
 νὰ φκίνωνται πῶς εἶναι καμμιὰ σαρανταρέα.

Χαλασμός ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, κι' ἔλεγαν, βρὲ Φασουλῇ,
 πῶς κι' ὁ Τῶφνελλ μετὰ τὸ Στόλο θάβγη νὰ περιπολῇ,
 κι' ὅποιος ἔρχετ' ἐκ τῆς Κρήτης θὰ τὸν βομβαρδοβολῇ.

Τοιγαροῦν καὶ πυροσβέστεις πηλαλούσανε μὲ τρόμπαις,
 μὰ τί κρῖμα ποῦ δὲν εἶχαν καὶ καμπόσ' ἀεροπλάνα,
 γιὰ νὰ ρίξουν ἀπὸ πάνω μερικαῖς γεμάταις μπόμπαις
 στῶν Κρητῶν τὰς Συνελεύσεις ὅπως τοῦρανοῦ τὸ μάννα.

Δὲν μὲ τρομάζουν πάταγοι, δὲν μὲ τρομάζουν κρότοι,
 καὶ στῆθος ἀρειμάνιον εἰς τὸ κενὸν προτείνω,
 πλὴν ἔξαφνὰ στὴν Κερκυρά στέλλουν τὸν Λαπαθιώτη,
 καὶ τὸ Κουβέρνο φαίνεται πῶς εἶναι γιὰ τὴν Τῆνο.

Φ.— Ποῖός αὐτός, ποῦ μᾶς κυττάζει;
 Π.— Φασουλῇ μου, σιωπῇ.
 Φ.— Κύττα πῶς μᾶς ἐξετάζει.
 Π.— Θέλει κάτι νὰ μᾶς πῇ.

Φ.— Θᾶναι κάποιος ἀπὸ τούτους, ποῦ τοὺς λένε μυστικούς.
 Π.— Συνωμότης μᾶς νομίζει κι' ἐλλοχώντας Κρητικούς.

Φ.— Τώρα στρέφεται σ' ἐμένα
 καὶ μὲ πάει τρία κι' ἕνα.

Π.— Κύττα τον... μᾶς ἀπειλεῖ...
 τουρτουρίζω, Φασουλῇ,
 κι' ἔλα τώρα ποῦρι ποῦρι
 νὰ τὸ κόψωμε κουμποῦρι.

**Τραγουδάκι τοῦ Λευτέρη,
 ποῦ πολλὰ τραγουδᾷ ξέρει.**

Κάποιοι Κρητικοὶ βαρβάτοι
 μοῦ χαλάσαν τὸ κρεβάτι,

καὶ Προστάται ζαχουσμένοι
 μοῦ τὸ φτειάζαν οἱ καυμένοι.

Ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι,
 πᾶνε συνωμῶται ποῦραι.
 ποῦ μοῦ γίνηκαν τσιμποῦρι.

Στρῶστε δάφναις γιὰ νὰ κάτσω
 δίχως νὰ ῥωτᾶτε γιάντα,
 Πρεσβευταὶ μὲ πιάνουν μπράτσο
 καὶ μοῦ λέν: πυγμὴ νταγιάντα.

Ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι,
 μοῦ γελᾷ Μυλλόρδων μούρη.

Τοὺς ἐπῆρα τὸν ἄερα,
 ἔκανα κι' αὐτὰ κι' ἐκεῖνα,
 ἔστειλα καὶ τὴν χολέρα,
 ἔβαλα καὶ καραντίνα.

Γιάντα θέλουν νὰ τὸ μπλέξουν τῶν Ἀνορθωτῶν τὸ κῆμα
 καὶ μ' Εὐρώπη καὶ Τουρκιά,
 κι' ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὸ στόμα
 νὰ τοῦ πάρουν τὴν μπουκιὰ;

Ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι,
 ἔχω ροιζικὸ καὶ γοῦρι.

Ἀνορθώσεις καὶ μπουνάτσα...
 ἴπισω σεῖς τὰ Κρητικάτσα,
 πᾶν ἐκεῖνα τὰ Γραδάτσα.

Πᾶν τὰ χρόνια τὰ παλῆα,
 τότε κανόνουν νηοψίας,
 κι' ἐγὼ κᾶν χειραψίας
 μ' ἕνα κι' ἄλλον Βασιλῆα.

Κι' ἔχω τώρα—ποῦρι ποῦρι—
 κάθε θρόνο γιὰ ταμποῦρι.

Τὰς πλεκτάνας ἐλλοχώντων μονοῦ θὰ διαλύσω,
 κι' ἂν ἀκόμη κι' ἄλλα κάτσα γίνουν μεγαλήτερα,
 δὲν σκοπεῖω τὴν Διπλῇ μου μήτε τότε νὰ τὴν κλείσω,
 μὰ θὰ μείνῃ καὶ τοῦ χρόνου νὰ μιλῇ γιὰ πίτερα.

Ὅντως κάτι γεγονότα
 μᾶς ἐξάλισαν μεγάλα,
 μὰ καὶ πάλι σὰν καὶ πρῶτα
 θὰ περνοῦμε μέλι γάλα.

Ἦτον ἕνα γεγονός
 μέσα κι' ἔξω τῆς Βουλῆς,
 ποῦχε μείνει κεχηνός
 Χηνιαδῆς καὶ Πουλῆς.

Ἀλλὰ τώρα—ποῦρι ποῦρι—
 τῶκοψα κι' αὐτὸ τᾶγγοῦρι.

Καὶ καμπόσαις ποικιλίαις,
 μ' ἄλλους λόγους ἀγγελίας.

Μέγα Μπριστόλ, τῆς Ὁδησσοῦ ξενοδοχεῖον πρότερον
 Ἑλληνικόν, θαυμάσιον, καθ' ὅλα τελειότης,
 κι' ἰδιοκτητῆς ὁ γνωστός Σπορδῖλης ὁ Σταμάτης,
 ποῦ πρεπε γιὰ τὴν γνώσιν του νὰ γίνῃ διπλωμάτης.

Πάντες καὶ πᾶσαι σπεύσατε πρὸς τὸ Δημοτικόν
 νὰ δῆτε νέον θίασον μελοδραματικόν.
 Καὶ τοῦτον, καθὼς ξέρετε, τὸν ἔφερε προσφάτως
 ἐκεῖνος ὁ καλλιαίσθητος καὶ ρέκτης Κονταράτος.